

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060306

DOM
2022-03-09
Stockholm

Mål nr
P 1264-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-01-13 i mål nr P 7280-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. N.A.

2. B.D.

3. J.D.

4. H.E.

5. C.L.

6. A.L.A.

7. L-E.S.

Motpart

1. Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun

2. D.M.

Dok.Id 1792333

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

3. E.M.

SAKEN

Förhandsbesked för nybyggnad av ett enbostadshus och garage på fastigheten A i Upplands-Bro kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommuns beslut den 20 maj 2020, § 65, dnr BMN 20/0001, om att ge positivt förhandsbesked för nybyggnad av ett enbostadshus och garage på fastigheten A i Upplands-Bro kommun.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

N.A., B.D., J.D., H.E., C.L., A.L.A. och **L-E.S.** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom och att positivt förhandsbesked inte ska beviljas. De har anfört i huvudsak detsamma som i de lägre instanserna.

Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom. Nämnden har hänvisat till sitt beslut samt till mark- och miljödomstolens avgörande i ett tidigare mål rörande förhandsbesked för ett enbostadshus på den aktuella fastigheten.

D.M. och **E.M.** har motsatt sig ändring av mark- och miljö-domstolens dom. De har stått fast vid vad de anfört tidigare och lagt till bl.a. följande. Det tilltänkta enbostadshuset med tillhörande garage utgör en lämplig utökning av bebyggelsen i området. Marken som deras ansökan avser utgör en liten del av hagen och lämpar sig inte för jordbruk. Den behövs inte heller för deras hästverksamhet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Som underinstanserna funnit utgör den mark som ansökan gäller brukningsvärd jordbruksmark i 3 kap. 4 § miljöbalkens mening. Enligt bestämmelsens andra stycke får sådan mark tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Den sökta åtgärden innebär att en del av ett sammanhängande område av betesmark tas i anspråk för bebyggelse. Marken är belägen på den södra delen av området. Den är inte avgränsad/avskuren från den övriga betesmarken. Platsen är belägen inom det så kallade Ådö-stråket. Enligt den fördjupade översiktsplanen för landsbygden i Upplands-Bro, Landsbygdsplan FÖP 2016, utgör området ”utvecklingsområde eller

utvecklingsstråk bebyggelse”, dock anges att bebyggelse på odlingsbar mark bör undvikas inom stråket.

Ansökan avser förhandsbesked för ett enbostadshus och garage. Bebyggelsen kan inte anses tillgodose ett sådant väsentligt samhällsintresse som innebär att marken får tas i anspråk. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar vidare att bebyggelsen avses placeras förhållandevis långt ifrån befintlig bebyggelse på fastigheten och att den inte heller kommer att ligga i annan bebyggelses omedelbara närhet. Enligt domstolen kan åtgärden inte betraktas som en sådan enstaka komplettering till befintlig bebyggelse som, enligt vad som har uttalats i äldre förarbeten, borde kunna godtas (jfr prop. 1985/86:3 s. 158 f. samt Mark- och miljööverdomstolens domar den 28 februari 2018 i mål nr P 4520-17 och den 8 november 2019 i mål nr P 4193-19). Mot denna bakgrund och då det allmänna intresset av att bevara den bruksvärda jordbruksmarken väger tyngre än det enskilda intresset att få bygga på platsen saknas förutsättningar att tillåta åtgärden (se 2 kap. 2 § plan- och bygglagen [2009:100] och 3 kap. 4 § miljöbalken). Med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska därför nämndens beslut att ge positivt förhandsbesked upphävas.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Karin Wistrand, Mikael Hagelroth och Rikard Backelin, referent, samt tekniska rådet Mats Kager.

Föredragande har varit Viktor Alenius.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-01-13
meddelad i
Nacka

Mål nr P 7280-20

PARTER

Klagande

1. N.A.
2. A.L.A.

3. B.D.
4. J.D.

5. H.E.

6. C.L.
7. L-E.S.

Motparter

1. Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun

2. D.M.
3. E.M.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 4 september 2020 i ärende nr 403-32408-2020, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Förhandsbesked för nybyggnad av ett enbostadshus och garage på fastigheten A i Upplands-Bro kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Bygg- och miljönämnden i Upplands-Bro kommun (nämnden) gav i beslut den 20 maj 2020 positivt förhandsbesked för nybyggnad av ett enbostadshus och garage på fastigheten A. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Stockholms län av N.A., A.L.A., B.D., J.D., H.E., C.L. och L-E.S. (N.A. m.fl.). Länsstyrelsen avslog överklagandena i beslut den 4 september 2020. N.A.

m.fl. har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

N.A. m.fl. har yrkat att positivt förhandsbesked inte ska ges. Till stöd för överklagandet har de i huvudsak anfört följande. Säbyholm är ett kulturhistoriskt miljöarv. Styckningen av A borde göras på annan del av fastigheten.

Avstyckning enligt förhandsbeskedet innebär att fastigheten inte får en naturlig anknytning till den övriga bebyggelsen. Ingen av underinstanserna har förklarat varför tomten, eller från början tomterna, placerats som framgår av förhandsbeskedet. Genom att inte utreda en alternativ placering av tomten har placeringen i praktiken bestämts.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har gått igenom handlingarna i målet och finner inte anledning att göra någon annan bedömning än den som länsstyrelsen gjort. Vad N.A. m.fl. anfört i sitt överklagande till domstolen föranleder inte annat. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 3 februari 2021. Prövningstillstånd krävs.

Magnus Hjort

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Magnus Hjort och tekniska rådet Ylva Kvist Trelje. Föredragande har varit tingsnotarien Anna Jouravlova.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.